

ОСНОВНА ШКОЛА „АРСЕНИЈЕ ЛОМА“

РУДНИК

**ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ
И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА**

ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „АРСЕНИЈЕ ЛОМА“

РУДНИК

У РУДНИКУ, дана 26.04. 2024. године

На основу члана 119. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 79.80. и 83. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник Републике Србије”, бр. 88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 6/2020,129/2021 и 92/2023) - даље: Закон) Правилника о обављању друштвено – корисног, односно хуманитарног рада («Службени гласник РС» број 10/2024), Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање («Службени гласник РС» број 11/2024) и члана 78. Статута Основне Школе „Арсеније Лома“ из Рудника, Школски одбор је на седници одржаној дана 26.априла 2024. године, донео:

ПРАВИЛНИК О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о васпиној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика (у даљем тексту: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорност ученика, васпитни рад са ученицима, повреде обавеза и повреде забрана, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и другим законима, у Основној школи „Арсеније Лома“ Рудник (у даљем тексту: Школа).

II ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 2.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су:

1. да се придржавају Правила понашања и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;
2. да се придржавају одлука органа Школе;
3. да поступају по налогу директора, помоћника директора, наставника и стручног сарадника,
4. да поштују забрану дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и страначког организовања и деловања;
5. да се уздржавају од свих облика дискриминације;
6. да се уздржавају од дигиталног насиља;
7. да не вређају углед, част и достојанство других ученика и запослених;
8. да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
9. да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;
10. да не касне на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;
11. да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних Школским програмом;
12. да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље;

13. у поступку оцењивања да покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;

14. да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;

15. да у Школу долазе уредни, са пристојним фризурама, да се пристојно одевају;

16. да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;

17. да чувају цвеће и друго зеленило од оштећења или уништења;

18. да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;

19. да се дисциплиновано понашају у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, других облика образовно-васпитног рада, испита, културних, спортских и других активности;

20. да о својим евентуалним ускраћеним правима и потребама најпре обавесте свог одељењског старешину, педагога/психолога или директора Школе;

21. да се уздржавају од уношења било каквих измена у школској евиденцији;

22. да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;

23. да се уздржавају од изражавања националне, расне и верске нетрпељивости;

24. да се уздржавају од понашања којим се чине лакше и тешке повреде обавеза и повреде забране;

25. да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;

26. да се уљудно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима ученика и трећим лицима;

27. да у згради Школе, у школском дворишту, приликом обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као и на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;

28. да се уздржавају од употребе дувана, алкохола, наркотичких и сличних средстава и од подстрекавања других ученика на такву употребу;

29. да се уздржавају од изазивања туче и учествовања у тучи, повређивања угледа, части и достојанства других ученика;

30. да се дисциплиновано понашају у учионици и другим просторијама школе за време трајања наставе, испита, као и других облика образовно-васпитног рада у оквиру организованих излета, екскурзија, рекреативне наставе, спортских, културних и других активности.

Дужност родитеља, односно другог законског заступника ученика, јесте да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави, о томе обавести школу, да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом, као и да благовремено доставља потпуне и тачне податке за контакт.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања која школа прописује.

III ВАСПИТНА И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Васпитни рад са учеником

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлуке директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, као и у случају сумње да је починио тежу повреду обавезе ученика и повреду забране из чл. 110-112. овог закона, школа уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачава васпитни рад.

Васпитни рад из става 1. овог члана остварује се активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога/психолога и посебних тимова. Када је неопходно, школа сарађује и са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите, ради одређивања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Одељењски старешина, заједно са стручним сарадницима, односно са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања или Тимом за инклузивно образовање, сачињава **план појачаног васпитног рада** који траје најкраће до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Одељењски старешина, у зависности од врсте повреде, сачињава **план појачаног васпитног рада** заједно са:

1. стручним сарадницима – уколико су у питању лакше или теже повреде обавеза;
2. Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања – уколико је у питању повреда забране;
3. Тимом за инклузивно образовање – уколико је повреду обавеза или забрану извршио ученик који се образује по индивидуалном плану и програму.

Одељењски старешина води посебну педагошку евиденцију о појачаном васпитном раду у коју се уносе подаци о: догађају, учесницима, временској динамици, предузетим активностима и мерама и оствареним резултатима тог рада.

Резултате појачаног васпитног рада, на основу заједничког извештаја одељењског старешине, стручних сарадника и тимова, директор, односно наставничко веће узима у обзир приликом изрицања васпитно - дисциплинске мере.

Члан 4 .

Са учеником који ван простора школе, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитни рад, учини повреду забране из чл. 110-112. овог закона, школа у складу са извештајем спољашње мреже заштите појачава васпитни рад, уз предузимање других активности у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

Члан 5.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана овим законом и за повреду забране из чл. 110 -112 Закона о основама система образовања и васпитања.

Ученику може да се изрекне **васпитна мера** за лакше повреде обавеза ученика у складу са овим правилником, а за теже **васпитно-дисциплинска мера**, у складу са Законом, као и за повреду забране чл. 110 -112 Закона.

Члан 6.

Према ученику из члана 3. став 1, на предлог Тима за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, Одељењског већа, Наставничког већа, или педагошко-психолошке службе, директор школе може да донесе одлуку о изрицању педагошке мере – премештање ученика у друго одељење истог разреда, без сагласности родитеља, због побољшања безбедности ученика, дисциплине, ради лакшег савладавања градива у другачијем окружењу, а све у циљу стварања безбедне и подстицајне атмосфере за образовно-васпитни рад, посебно ако је то у интересу ученика. Педагошка мера премештај у друго одељење може бити привременог или трајног карактера.

Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере**Члан 7.**

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене статутом Школе и овим правилником.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- 1) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада до 25 часова у току школске године;
- 2) ометање рада у одељењу;
- 3) недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленим у школи;
- 4) изазивање нереди у просторијама школе и школском дворишту;
- 5) непоштовање одлука надлежних органа школе;
- 6) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, других наставника и стручних сарадника;
- 7) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи;
- 8) оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика, наставника и других запослених у школи;
- 9) неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;
- 10) нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;
- 11) долазак на наставу и друге облике образовног рада неприкладно одевен;
- 12) небрига о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 13) непоштовање прописаних Правила понашања;

14) употреба мобилног телефона, таблета или лаптопа за активности које нису предвиђене планом рада. Позиви (путем телефона/интернета) не смеју се вршити током трајања наставе. Ученици који имају хитни случај могу да се јаве кући уз одобрење наставника. Ученик мора да испуни захтев било ког члана школског особља да се уздржи од употребе дигиталног уређаја. Уколико ученик не испуни захтев, дигитални уређај му се одузима у присуству сведока, пакује у коверту са учениковим именом, лепи и оставља у канцеларији педагога или директора. По уређај родитељи/законски заступници ученика могу да дођу након што је настава завршена;

15) повреда других обавеза које се не сматрају тежом повредом обавеза ученика.

Неоправдано изостајање са наставе као лакша повреда

Члан 8.

Одељењски старешина је обавезан да одмах утврди евидентиране изостанке ученика свог одељења као оправдане или неоправдане, а најкасније у року од осам дана од повратка ученика на наставу.

Кад ученик начини 5 неоправданих изостанака одељењски старешина, одмах обавештава родитеља и уз његово учешће појачава васпитни рад са учеником, у складу са чланом 3. овог Правилника.

Редовност похађања наставе од стране ученика утиче на оцену из владања, у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању и овим Правилником, и то у зависности од броја изостанака.

Уколико и поред укључивања родитеља и обавезног писменог обавештења након 15 изостанака, појачани васпитни рад не да резултате и ученик начини више од 25 неоправданих изостанака сматра се да је начинио тежу повреду обавеза у складу са чланом 83. Закона и овим Правилником.

Члан 9.

За лакше повреде обавеза ученика могу се изрећи, у складу са општим актом, следеће васпитне мере:

- 1) опомена,
- 2) укор одељењског старешине,
- 3) укор одељењског већа.

Члан 10.

1. Опомена одељењског старешине, изриче се за:

- лакшу повреду обавеза ученика
- неоправдано изостајање са часова наставе и других видова образовно-васпитног рада од **5** до **8** часова, с тим да је након начињених 5 изостанака појачан васпитни рад који није дао резултате.

Опомену изриче одељењски старешина на часу одељењског старешине и уписује је у јачку књижицу.

2. Укор одељењског старешине, изриче се за:

- поновљену лакшу повреду обавеза ученика утврђену Статутом и Правилником
- неоправдано изостајање са часова наставе и других видова образовно-васпитног рада од **9** до **15** часова.

Васпитну меру Укор одељењског старешине изриче Одељењски старешина на часу одељењског старешине и уписује је у ђачку књижицу.

3. Укор одељењског већа, изриче се за:

- поновљену лакшу повреду обавеза ученика у случају кад је већ изречена опомена или укор одељењског старешине, а те мере нису имале васпитног утицаја на побољшање понашања ученика
- неоправдано изостајање са часова наставе и других видова образовно-васпитног рада са највише од **16** часова до **25** часова.

Укор одељењског већа изриче Одељењско веће већином гласова свих чланова Одељењског већа, на предлог Одељењског старешине или било ког члана Одељењског већа. Гласање је јавно.

Васпитна мера Укор одељењског већа уписује се у ђачку књижицу.

Члан 11.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа изриче - одељењско веће.

Одељењски старешина је дужан да о учињеној лакшој повреди обавезе ученика и изреченој васпитној мери обавести родитеља, односно другог законског заступника ученика, да га укључи у појачани васпитни рад и да уредно води документацију о изреченим мерама.

Теже повреде обавеза ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 12.

Ученик може да одговара за **тежу повреду** обавезе која је у време извршења била прописана Законом и за повреду забране из чл. 110–112. Закона.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине школе, дома ученика или друге организације или органа у чијем објекту остварује право на смештај, исхрану и васпитни рад, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа;
- 5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тач. 8) и 9) овог члана је обавезна поступност у изрицању мера.

Члан 13 .

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- 1) укор директора,
- 2) укор наставничког већа.

Укор директора изриче се и за:

- неоправдано изостајање са часова наставе и других видова образовно-васпитног рада са највише **25** часова.

Укор наставничког већа изриче се и за:

- неоправдано изостајање са часова наставе и других видова образовно-васпитног рада **26** и више часова.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се ученику у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Упоредо са изрицањем ових мера ученику школа одређује и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, у просторијама или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног срадника. Друштвено користан и хуманитарни рад се одређује ученику зависно од тежине повреде обавезе, психофизичке и здравствене способности ученика, узраста и других параметара, и о томе одмах обавештава родитељ/други законски заступник ученика.

Када повреду обавезе, односно повреду забране учини малолетан ученик, школа одмах, или најкасније наредног дана од учињене повреде, обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Повреде забране ученика и васпитно-дисциплинске мере

Члан 14.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторно поступање, којим се на посредан или непосредан, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим

стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Члан 15 .

У школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Под **физичким насиљем** сматра се физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под **психичким насиљем** сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под **социјалним насиљем** сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под **сексуалним насиљем** и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под **дигиталним насиљем** и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем вебсајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређе углед, част или достојанство.

У школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора установе у те сврхе.

Члан 16.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране (чл. 110-112. Закона) ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера укор директора или укор наставничког већа; премештај ученика од 5 до 8 разреда у другу основну школу, према одлуци наставничког већа, уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника ученика и уз сагласнот школе у коју ученик прелази.

Обавезе одељењског старешине

Члан 17.

Обавезе одељењског старешине у поступку утврђивања одговорности ученика:

- да евидентира понашање и опише учињену повреду обавезе ученика или повреду забране;
- да обавести директора о постојању сумње да је ученик извршио повреду обавеза или повреду забране у циљу појачавања васпитног рада и даљег поступка;
- да спроведе активности појачаног васпитног рада, односно обавести родитеља и позове га на разговор, упути ученика на разговор код педагога, а у оквиру одељењске заједнице врши разматрање и решавање проблема, упознавање и навикавање ученика на поштовање правила понашања.
- ако је неопходно одељењски старешина ће појачати васпитни рад и на тај начин што ће у решавање постојећег проблема укључити Тим за заштиту од насиља, Центар за социјални рад, Установе здравствене заштите, МУП, надлежне органе локалне заједнице;
- да води евиденцију о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама у свом одељењу;
- да поднесе извештај о понашању ученика након месец дана појачаног васпитног рада над учеником;
- да поднесе предлог директору школе о покретању дисциплинског поступка против ученика који је извршио тежу повреду обавезе или повреду забране;
- да поднесе предлог за укидање васпитне или васпитно-дисциплинске мере или предлог за обустављање поступка уколико дође до позитивне промене у понашању ученика.

Обавезе предметног наставника

Члан 18.

Обавезе предметног наставника у поступку утврђивања одговорности ученика:

- да уписује у дневник образовно-васпитног рада све повреде обавезе ученика или повреде забране учињене на часу и другим облицима образовно-васпитног рада и достави изјаву о повреди обавезе или повреди забране;
- да обавести одељењског старешину о учињеној повреди обавезе ученика или повреди забране.

Друштвено користан, односно хуманитарни рад

Члан 19.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе, под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Школа одређује ученику друштвено-корисни, односно хуманитарни рад, у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, и о томе је дужна одмах да обавести родитеља, односно другог законског заступника.

случају изрицања мере ученику који похађа наставу по ИОП-у, узима се у обзир и мишљење представника Тима за инклузивно образовање.

Активности хуманитарног и друштвено-корисног рада се организују у групи, одељењу, разреду, односно класи школе, у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручног сарадника, у складу са Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања.

Члан 20.

Код изречених васпитних мера за учињене лакше повреде обавезе ученика активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада могу бити: продужење обавезе редара; писање рада са темом везаном за повреду обавезе; израда паноя везаног за одређену тему; брига о простору у коме бораве ученици; помоћ у продуженом боравку; помоћ наставнику; помоћ дежурном наставнику; помоћ стручном сараднику; помоћ у административним пословима; помоћ школским тимовима; организовање хуманитарне акције; помоћ домару; помоћ техничком особљу; учешће о организовању предавања спољних сарадника; помоћ у трпезарији; помоћ наставницима у ваннаставним активностима; уређење дворишта; учешће у организовању културних, спортских и других активности у школи; израда флајера, стрипова и сл. о небезбедном понашању и др.

Члан 21.

При изрицању васпитно-дисциплинских мера ученику за теже повреде обавеза могуће су следеће активности друштвено-корисног и хуманитарног рада: укључивање у припрему материјала и израду летописа или часописа школе, приказ о значају евиденција и јавних исправа (ако су повреде везане за евиденције, јавне исправе); презентације везане за чување имовине школе, имовине других и личне имовине; брига о простору у коме се борави, помоћ у одржавању школе (код повреда обавеза везаних за уништење или крађу имовине); помоћ у изради брошура и материјала за рад и учешће у предавањима у вези са темама које су везане за систем вредности који желимо да ученик промени (код повреда обавеза у вези са уношењем и коришћењем разних средстава - пиротехничких, употребе психоактивних супстанци, алкохола и сл); помоћ Тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на теме у вези са повредом; помоћ наставнику, дежурном наставнику, домару, помоћном особљу, помоћ запосленима на одржавању хигијене, помоћ наставнику у продуженом боравку, помоћ у извођењу презентација везаних за теме заштите личних података на интернету; помоћ наставнику или стручном сараднику на прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему и др.

Члан 22.

Могуће активности везане за повреде забране и изречене васпитно-дисциплинске мере ученику из разлога повреда забране (забрана насиља, злостављања, занемаривања, дискриминације и понашања којима се вређа част, углед, достојанство) су следеће: организовање предавања на тему људских права и права детета; организовање предавања за ученике на теме везане за грађанска права, обавезе и одговорности; организовање предавања за родитеље која се односе на грађанска права, обавезе и одговорности; учествовање у организовању хуманитарне акције за помоћ угроженима; подршка-помоћ педагошком асистенту или личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Васпитно-дисциплински поступак**Члан 23.**

Школа води васпитно-дисциплински поступак за теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Школа обавештава Министарство о повреди забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, у складу са прописима којима се уређују: критеријуми за препознавање облика дискриминације, поступање установе у случају сумње или утврђеног дискриминативног понашања и вређања угледа, части и достојанства личности, као и протокола поступања у одговору на насиље, злостављање и занемаривање.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од пет радних дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана, обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Изузетно од става 3. овог члана, за учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) Закона о основама система образовања и васпитања (поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно алкохола, дрога и никотинских производа, уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице), директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак одмах, а најкасније у року од два радна дана од дана сазнања, о чему одмах обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Директор води поступак и окончава га решењем.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана, психолога, односно педагога установе да у том поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

У оквиру појачаног васпитног рада са ученицима реализује се и друштвено-корисни, односно хуманитарни рад.

Изузетно од става 8. овог члана, у случају учињене теже повреде обавеза ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона и повреде забране, васпитно-дисциплински поступак окончава се доношењем решења у року од 20 дана од дана покретања.

У васпитно дисциплинском поступку који је покренут за тежу повреду обавезе ученика из члана 83. став 8. тач. 4) и 5) овог закона и повреду забране, ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада.

Ученик може бити удаљен из непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка.

Директор школе, након процене Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у складу са Протоколом поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и Правилником о друштвено-корисном, односно хуманитарном раду, доноси решење о удаљењу ученика из става 11. овог члана.

Током удаљења ученика из става 11. овог члана ученик, родитељ, односно други законски заступник, је дужан да се информише о току наставног процеса и да садржаје програма наставе и учења прати уз употребу наставног материјала који је школа у обавези да достави ученику ради обезбеђивања континуитета у образовању.

Школа је дужна да о удаљењу ученика из става 11. овог члана обавести надлежни Центар за социјални рад ради заједничког деловања у реализацији појачаног васпитног рада.

Пре доношења решења о удаљењу морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Подаци о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама морају бити унети у одговарајући део обрасца преводнице, приликом превођења, односно уписивања ученика у другу основну школу у току школске године.

Школа у којој ученик наставља школовање у обавези је да прати понашање ученика и спроводи појачан васпитни рад у сарадњи са надлежним Центром за социјални рад и другим установама спољашње заштитне мреже.

Ближе услове, начин, садржај, дужину, место и време обављања и друга питања од значаја за обављање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада из става 9. овог члана прописује министар.

Члан 24.

Приликом изрицања било које од Законом прописаних мера, према ученику који је учинио тежу повреду обавезе или повреду забране из чл. 110-112. Закона, морају се претходно предузети активности појачаног **васпитног рада**, прописане Законом. Када такве активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, поступак против ученика ће се обуставити, изузев ако је повредом забране озбиљно угрожен идентитет другог лица или у случају учињене теже повреде обавезе ученика:

- поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба психоактивних супстанци, односно акохола, дрога и никотинских производа;
- уношење у Школу или другу организацију оружја пиротехничког средства или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице.

Смањење оцене из владања**Члан 25.**

Оцена из владања може се смањити ученику коме је изречена васпитно-дисциплинска мера, а може се смањити и због понашања за које је ученику изречена васпитна мера.

За учињену лакшу повреду обавезе, када се ученику изриче васпитна мера укора одељењског већа, може се смањити оцена из владања на основу одлуке одељењског већа, при чему се цене све околности везане за повреду обавезе, као што су тежина повреде обавезе, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора, укора наставничког већа, премештаја ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу, надлежни орган може смањити оцену из владања ученику, ценећи у сваком конкретном случају степен одговорности ученика и друге релевантне околности наведене у ставу 2. овог члана.

Члан 26.

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се у току и на крају првог и другог полугодишта описном оценом која не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од другог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Приликом закључивања оцене из владања, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде обавеза ученика прописане овим правилником, за теже повреде обавеза ученика и повреде забране, прописане Законом, као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године, а у складу са законом.

Закључна оцена из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник.

Члан 27.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене одељењског старешине, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем. Нова оцена утврђује се јавним гласањем већине присутних чланова одељењског већа.

Утврђена оцена из става 3. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник у предвиђену рубрику.

Ученик, и његов родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом.

Приликом оцењивања владања узима се у обзир следећа скала:

- за укор одељењског старешине – *брло добро (4)*
- за укор одељењског већа – *добро (3)*
- за укор директора – *задовољавајуће (2)*
- за укор наставничког већа – *незадовољавајуће (1).*

Правна заштита ученика

Члан 28.

Ученик, родитељ, одосно други законски заступник ученика, на изречену васпитно-дисциплинску меру за учињену тежу повреду обавезе или повреду забране може уложити жалбу Школском одбору - у року од осам дана од дана достављања решења којим се утврђује одговорност ученика и изриче мера.

О жалби школски одбор одлучује у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника. Жалба одлаже извршење решења директора школе.

Члан 29.

Решавајући по жалби, Школски одбор може да: 1 - потврди решење директора о изреченој васпитно-дисциплинској мери, ако нађе да је жалба неоснована, или 2 - ако нађе да је жалба основана, врати решење директору на поновни поступак и одлучивање.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама

Члан 30.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељењски старешина, уз поштовање начела прописаних законом којим се уређује заштита података о личности.

Евиденција о изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама садржи:

- изјаву о понашању ученика,
- изјаве о предузетим активностима појачаног васпитног рада са ученицима,

- изјаву о понашању ученика са описом учињене лакше повреде обавезе, појачаном васпитном раду са учеником и одлуку о изреченој васпитној мери,
- изјаву о понашању ученика, постојању основане сумње да је ученик учинио тежу повреду обавезе или забране,
- закључак о покретању васпино-дисциплинског поступка, обустави или другим процедуралним питањима,
- записник са усмене расправе,
- изјаву да су предузете активности на појачаном васпитном раду са учеником довеле до позитивне промене понашања ученика,
- решења о изреченој васпитно-дисциплинској мери.

Евиденцију из става 2. овог члана води одељењски старешина у сарадњи са педагогом/ психологом, а оверава и чува секретар Школе.

IV МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 31.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор и чији је члан и одељењски старешина.

Члан 32.

Постојање штете, висину, околности под којима је настала и одговорност ученика за насталу штету, испитује трочлана комисија за утврђивање материјалне штете, коју именује Наставничко веће Школе.

О свим околностима наведеним у ставу 1. овог члана, комисија подноси директору школе извештај.

Члан 33.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари. А ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака. Уколико није могуће надокнадити штету без нарушавања првобитног изгледа оштећеног предмета, штета ће бити надокнађена у пуном износу, у циљу набавке новог предмета.

Ако је штету проузроковало више ученика, утврђује се материјална одговорност сваког ученика посебно. Уколико се не може утврдити удео сваког ученика у проузроковању штете, сматра се да су сви ученици који су штету проузроковали намерно или из крајње непажње, подједнако одговорни и штету надокнађују солидарно. За штету одговара и ученик који је помогао или подстрекавао ученика да начини штету.

Члан 34.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника ученика материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности, ученик, његов родитељ, односно други законски заступник ученика, може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

За све што није регулисано овим Правилником примењују се одредбе Закона о општем управном поступку, Закона о основама система образовања и васпитања и Статута Школе.

Члан 36.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика, дел.бр. 134/2. од 03.04.2018.године. године.

Председник Школског одбора,

(Бојана Кочовић)

Правилник је заведен под деловодним бројем: _____ од 26.4 2024. године, објављен на огласној табли Школе 26.4 2024. године, а ступа на снагу дана 4.05 2024. године.

Секретар Школе,

(Александра Сретеновић)